

דברי הסבר (ברירת משפט – זיהום אוויר מכלי רכב בדרך), התשס"א - 2001

הגדרות

- "**בוֹחַן זִיהוּם אוויר**" - בוֹחַן רכב (זיהום אוויר מרכב בניזוף/דיזל) המחזיק כתב מינוי בתוקף לפי תקנה 1 לתקנות התעבורה;
- "**דו"ח עבירה גרימת זיהום אוויר מרכב**" - דו"ח המתאר ביצוע עבירה על התקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב בדרך), התשס"א - 2001, הנשלח למערך ברירות משפט במשרד לאיכות הסביבה על ידי מפקח, בוֹחַן זיהום אוויר או שוטר;
- "**הודעת תשלום קנס**" - הודעה הנמסרת לחשוד בביצוע עבירה על ידי מי שהוסמך לכך על פי סעיף 228(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי), הקובעת כי על מקבל ההודעה לשלם קנס;
- "**מפקח מפגעים**" - מי שהוסמך כמפקח לפי סעיף 9א לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א - 1961;
- "**עבירה חוזרת**" - עבירה שנעברה בתוך שנתיים לאחר שהורשע אדם בעבירה לפי אותו סעיף בחיקוק (לעניין זה, העבירה לפי פרטים 1, 2 ו 3 וכן לפי פרטים 4 ו 5 נחשבת לעבירה לפי אותו סעיף בחיקוק).
שילם אדם את הקנס - רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. **לא שילם אדם את הקנס** וחלפו המועדים להגשת בקשה לביטול הודעת תשלום הקנס (90 יום) או להודעה על בקשה להישפט (30 יום), או שהוגשה בזמן בקשה לביטול ונדחתה - יראו אותו כמי שהורשע בבית המשפט ונגזר עליו הקנס הנקוב בהודעת תשלום הקנס;
- "**פרט**" - הסעיף בחיקוק על פי מספרו הסידורי כמופיע בתוספת לצו.

אופן הפעלת הצו

א. ניתן להפעיל את הצו בשתי דרכים:

1. מסירה ידנית של הודעת תשלום הקנס לחשוד בעת גילוי העבירה על ידי שוטר או מפקח שהוסמך לכך על ידי השר הממונה כאמור בסעיף 228(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, בכפוף להנחיות המפורטות בדברי הסבר אלה;
2. עריכת דו"ח עבירה גרימת זיהום אוויר מכלי רכב על ידי מפקח, בוֹחַן זיהום אוויר או שוטר והעברתו למערך ברירות משפט במשרד לאיכות הסביבה. המערך יפיק הודעת תשלום קנס וימציא אותה לחשוד בדואר רשום.

ב. אין למסור לחשוד בביצוע עבירה של גרימת זיהום אוויר הודעת תשלום קנס במסירה ידנית, אלא אם כן נתקיימו במוסר ההודעה שני אלה:

1. עורך ההודעה הוא שוטר, או שיש בידו הסמכה בת תוקף לעריכת הודעת תשלום קנס ולמסירתה כמפורט בסעיף 228(ב) לחוק סדר הדין הפלילי;
2. עורך ההודעה היה עד לביצוע העבירה על ידי החשוד או שהובאו בפניו תוצאות בדיקות שערך מי שהוסמך לכך.

ג. הנחיות למילוי הודעת תשלום קנס למסירה ידנית:

1. עורך ההודעה יבחר את הפרט המתאים ביותר מתוך הצו לעבירה המיוחסת לחשוד. במקרה של ספק, ימולא דו"ח עבירה גרימת זיהום אוויר מרכב ויועבר בהקדם האפשרי למערך ברירות משפט;
2. בהודעת תשלום הקנס יפרט עורך ההודעה:

- א. את מספר הסעיף בחוק למניעת מפגעים התשכ"א - 1961 או בתקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב בדרך), התשס"א - 2001 (לפי העניין), עליו נעברה העבירה;
- ב. את מספרו הסידורי של הפרט בצו (עמודה ראשונה מימין בטבלה);
- ג. הנוסח המלא של פרט העבירה כמופיע בתוספת לצו;
- ד. פרטים מלאים של החשוד, כפי שנמסרו ואומתו על פי תעודת זהות, דרכון, רשיון רכב או תעודה מזהה אחרת;
- ה. תיאור החשוד ו/או סימנים מיוחדים;

1. במקרה שהחשוד סירב לקבל את הודעת תשלום הקנס ולחתום עליה בחתימת ידו - ירשום על כך עורך ההודעה הערה בכתב ידו בגוף הודעת תשלום הקנס;

ד. להודעת תשלום הקנס יצורפו הפריטים הבאים:

1. תוצאות בדיקה.
2. במקרה שההודעה מולאה על סמך תרשומת או מזכר שנערכו בשטח בעת ביצוע העבירה - יש לצרפם להודעת תשלום הקנס;
3. להודעת תשלום הקנס יש לצרף, במידת האפשר, צילום של: 1. מעשה העבירה; 2. הרכב (דגש על לוחית הרישוי);

ה. הנחיות למילוי דו"ח עבירה - גרימת זיהום אוויר מרכב

1. במקרה שהתעורר במי שהוסמך למסור הודעת תשלום קנס ידנית ספק כלשהו לגבי פרטי העבירה, זהות מבצע העבירה, נסיבות ביצועה וכיו"ב - ימולא דו"ח עבירה גרימת זיהום אוויר מכלי רכב;
2. במקרה שדו"ח העבירה מולא על סמך תרשומת או מזכר שנערכו בשטח בעת ביצוע העבירה - יש לצרפם לדו"ח עבירה גרימת זיהום אוויר ולהעבירם למערך ברירות משפט;
3. בפרטים המחייבים מדידה, יש לצרף לדו"ח ביצוע עבירת זיהום אוויר מכלי רכב את פלט תוצאות המדידה וכן מזכר או עדות של המודד על נסיבות ביצועה.

נספח א'

תכולת ה CO המרבית המותרת בגזי הפליטה של רכבי בנזין

שנת ייצור					
עד שנת 1986	משנת 1987 ועד שנת 1992	1992	1993	1994	משנת 1995 ואילך
כל כלי הרכב 4.5%	כל כלי הרכב 3.5%	רכבים פרטיים דו שימושיים ומוניות שנפח מנועיהם 2000 סמ"ק ומעלה 1%	רכבים פרטיים דו שימושיים ומוניות שנפח מנועיהם 1600 סמ"ק ומעלה 1%	רכבים פרטיים דו שימושיים ומוניות 1%	½%
כל שאר הרכבים 3.5%	כל שאר הרכבים 3.5%	כל שאר הרכבים 3.5%	כל שאר הרכבים 3.5%	כל שאר הרכבים 3.5%	

סכום הקנס				דברי הסבר	נוסח הפרט בצו (יש להעתיקו כלשונו)	הסעיף בחקוק	מספר הפרט
עבירה חוזרת לתאגיד	עבירה חוזרת ליחיד	תאגיד	יחיד				
2000 ש"ח	1000 ש"ח	1000 ש"ח	500 ש"ח	<p><u>פרט זה מתייחס לרכב דיזל בלבד!</u></p> <p>מתן הודעת תשלום קנס מחייב בדיקה של הרכב על ידי מי שקיבל תעודת הסמכה כבוחן זיהום אוויר מרכב. הסמכה כאמור יכול שתינתן על ידי שר התחבורה (לכל אדם), וכן על ידי השר לאיכות הסביבה (לעובדי משרדו).</p> <p>בעת ביצוע הבדיקה יופקו שני פלטים עם תוצאות הבדיקה. פלט אחד יצורף לעותק הודעת תשלום הקנס הנשארת בידי מוסר ההודעה, ואילו הפלט השני יצורף להודעת תשלום הקנס הנמסרת לחשוד</p> <p>הודעת תשלום הקנס תימסר לבעל הרכב הרשום:</p> <p>אם הוא הנהג - במסירה ידנית</p> <p>אם הנהג אינו בעל הרכב - ישלח דו"ח עבירה למערך ברירות משפט</p> <p>מבצע הבדיקה - רק בוחן שעבר הכשרה בזיהום אוויר והוסמך כבוחן זיהום אוויר מרכב בנוי/דיזל</p>	<p>גרימת זיהום אוויר מרכב דיזל על ידי פליטת עשן מצינור הפליטה כאשר ערך בליעת האור עולה על 3 יחידות למטר⁻¹.</p>	11(א)(3)	1
2000 ש"ח	1000 ש"ח	1000 ש"ח	500 ש"ח	<p><u>פרט זה מתייחס הן לרכב דיזל והן לרכב בנוי</u></p> <p>רישום דו"ח עבירה לפי פרט זה ייעשה רק במקרים בהם דרגת ההשחרה הנה 4 ומעלה בלוח רינגלמן זעיר</p> <p>בסמוך ככל האפשר לרישומו, יועבר דו"ח העבירה למערך ברירות משפט במשרד לאיכות הסביבה אשר יפיק הודעת תשלום קנס וימציאה לחשוד באמצעות משלוח בדואר רשום</p>	<p>גרימת זיהום אוויר על ידי פליטת עשן בגוון נראה לעין העולה על דרגה 2 בלוח רינגלמן זעיר בפרק זמן העולה על המותר.</p>	11(א)(3)	2

				מבצע הבדיקה – בוחן זיהום אוויר או מפקח מניעת מפגעים שעבר הכשרה לפי הסמכת בוחנים לבדיקות בלוח רינגלמן זעיר (ראה נוהל בדיקה מצורף כנספח א')			
--	--	--	--	---	--	--	--

סכום הקנס				דברי הסבר	נוסח הפרט בצו (יש להעתיקו כלשונו)	הסעיף בחיקוק	מספר הפרט
עבירה חוזרת לתאגיד	עבירה חוזרת ליחיד	תאגיד	יחיד				
1000 ₪	500 ₪	500 ₪	250 ₪	<p>פרט זה מתייחס לרכב בנזין בלבד!</p> <p>לעניין ערכי CO החורגים מהמותר לפי התקנות – ראה טבלה בנספח ב' לדברי הסבר אלה</p> <p>הודעת תשלום הקנס תימסר לבעל הרכב הרשום:</p> <p>אם הוא הנהג - במסירה ידנית</p> <p>אם הנהג אינו בעל הרכב – ישלח דו"ח עבירה למערך ברירות משפט</p> <p>מבצע הבדיקה – רק בוחן שעבר הכשרה בזיהום אוויר והוסמך כבוחן זיהום אוויר מרכב בנזין/דיזל</p>	<p>גרימת זיהום אוויר מרכב בנזין על ידי פליטת חד תחמוצת הפחמן (CO) בתכולה העולה על המותר.</p>	11(א)(3)	3
3000 ₪	1500 ₪	1500 ₪	750 ₪	<p>פרט זה מתייחס לרכב דיזל בלבד!</p> <p>הפעלת פרט זה מחייבת הדרכה מיוחדת שקבע האגף לאיכות אוויר במשרד לאיכות הסביבה.</p> <p>בדגמי כלי רכב הכוללים מגופת עופרת – נדרש זיהוי הסרה או קריעה של מגופת העופרת</p> <p>הודעת תשלום הקנס תימסר לנהג הרכב החשוד בביצוע העבירה בלבד</p>	<p>נהיגה ברכב דיזל מדגם ייצור הכולל מגופת עופרת, כאשר משאבת ההזרקה אינה חתומה במגופת עופרת.</p>	3	4

סכום הקנס				דברי הסבר	נוסח הפרט בצו (יש להעתיקו כלשונו)	הסעיף בחיקוק	מספר הפרט
עבירה חוזרת לתאגיד	עבירה חוזרת ליחיד	תאגיד	יחיד				
2000 ש"ח	1000 ₪	1000 ₪	500 ₪	<p><u>פרט זה מתייחס לכל סוגי כלי הרכב</u></p> <p>דוגמאות למערכת פליטת גזים שאינה שלמה:</p> <p>(1) חורים באגוז; ;</p> <p>(2) אגוז מקוצר; ;</p> <p>(3) חיבורים רופפים בצינור הפליטה.</p> <p>הודעת תשלום הקנס תימסר לנהג הרכב החשוד בביצוע העבירה בלבד</p>	<p>נהיגה ברכב שמערכת פליטת הגזים בו אינה שלמה.</p>	3	5